

PANDÉMIA ÉS SOCIAL MEDIA. NEMZETKÖZI HALLGATÓK ALKALMAZKODÁSI STRATÉGIÁI A JÁRVÁNY IDEJÉN A KÖZÖSSÉGI MÉDIA SEGÍTSÉGÉVEL

– Specht Hedvig –

Bevezető

Jelen írás a Pécsi Tudományegyetem nemzetközi hallgatóival kapcsolatos esettanulmány eredményeit ismerteti, melynek kontextusa a felsőoktatás nemzetköziesítése. A külföldi hallgatók több szempontból is kiemelt szerepet töltenek be egy felsőoktatási intézmény életében, hiszen tanulmányaik végeztével magasan képzett munkaerővé válnak, valamint komoly bevételi forrást is jelentenek az egyetemeknek otthont adó városok számára. A 2018/2019-es tanévben megközelítőleg 4700 nemzetközi hallgató tanult a PTE-n, közülük 1420 vett részt diplomamobilitási programban (Árvai, 2019).

A nemzetközi diákok helyzete azért is különleges, mert a fogadó országban számos változáshoz kell alkalmazkodniuk, nemcsak az akadémiai közegben, hanem a mindennapi élet szintjén is. Miller és Madianou a polimédia fogalmával már 2011-ben rámutattak arra, hogy különböző országok, kultúrák bizonyos médiumokat eltérő mértékben részesítenek előnyben, és a számukra rendelkezésre álló médiarepertoárból bizonyos, adott felhasználói csoportra jellemző médiahasználati stratégiákat építenek fel, melyek segítik őket a fogadó országbeli életük menedzselésében, valamint a felmerülő nehézségek leküzdésében.

A 2020 elején a koronavírus okozta járvány jelentős változásokat hozott világszerte a származási országuktól távol élők, köztük a nemzetközi hallgatók életébe is. A pandémia terjedésének lassítása érdekében Magyarország lezárta határait, és a többi érintett országhoz hasonlóan, további korlátozásokat (pl. kijárási tilalom, vásárlási idősáv) vezetett be a társas érintkezések csökkentése érdekében. Az egyetemeken megszűnt a jelenléti oktatás, a könyvtárak bezártak, a kollégiumokat pillanatok alatt kiürítették, és a nemzetközi hallgatók élete egyik napról a másikra gyökeresen megváltozott. A hallgatók egy ilyen, ez idáig még nem tapasztalt válsághelyzetben, otthonuktól és családjuktól távol, megfelelő támogatás és tájékoztatás nélkül magukra maradtak a járvány első hullámában.

Habár a közösségi médiumok mindennapi életünk szinte minden szintjét átszövik, jelentőségük a társadalmi távolságtartás különböző hozadécai (online oktatásra, home office-ra való átállás) következtében még inkább felerősödött a világjárvány alatt. E technológia magában foglalja a közösségi média minden alkalmazását, platformját, melyek mind jelentős szerepet játszanak az emberi interakciók számának növelésében és javításában, valamint a legfrissebb hírekhez és információkhoz való hozzáférésben. A technológia lehetővé teszi, hogy korlátlan mennyiségű információ könnyen terjedhessen és egyetlen kattintással megoszthatóvá váljon, különösen a közösségi médián keresztül (Hashim et al., 2020).

Egy online kérdőíves kutatás segítségével arra kerestem a választ, hogy a külföldi diákok miként élték meg a világjárvány kezdeti időszakát egy kisvárosi közegben (a Pécsi Tudományegyetemen), milyen konkrét nehézségek érintették őket és milyen szerepet játszott a közösségi média használata ezeknek a nehézségeknek a leküzdésében.

Nemzetközi hallgatók, külföldi diákok?

Mielőtt ismertetném a kutatás eredményeit, fontos tisztázni a témában gyakran felmerülő fogalmakat. A nemzetközi mobilitásban részt vevő hallgatók számával kapcsolatos adatokra a nyilvános diskurzusban sokszor úgy

hivatkoznak, hogy közben nem adnak magyarázatot arra, kiket is értenek a hallgatók e csoportja alatt. A felsőoktatási intézmények számára a nemzetköziesítés mértéke egyfajta presztízskérdés, így – a céloknak megfelelően – különböző módokon határozzák meg a nemzetközi hallgatói létszámot (Árvai, 2019). Az ilyen hallgatókat sokszor egyszerűen „külföldieknek” vagy „cserediákoknak” nevezik, figyelmen kívül hagyva mobilitásuk típusát, vagy származási országukat, nemzetiségüket. A nemzetközi mobilitásban részt vevő hallgatók száma már csak azért is nehezen megállapítható, mert különböző, egymástól csupán kis részletekben eltérő, vagy egymást átfedő meghatározások léteznek arra a kérdésre vonatkozóan, kik sorolhatók a hallgatók e csoportjába.

Bizonyos meghatározások a diákok állampolgárságához, országhatárokhoz kötik a státuszt. Az OECD, az UNESCO és az Eurostat definíciója szerint azok a hallgatók tekinthetők nemzetközi hallgatóknak, akik származási országa eltér a tanulmányokhoz otthont adó országtól, vagy korábbi tanulmányaikat a jelenlegi fogadó országtól eltérő országban folytatták. A meghatározás azért problémás, mert ez alapján a határon túlról érkező, magát magyar nemzetiségűnek valló, magyar anyanyelvű hallgató is nemzetközinek számítanak. Léteznek azonban olyan megközelítések is, melyek a mobilitás típusát helyezik a középpontba, azaz a hallgatók kreditmobilitási programban vesznek részt, tehát legfeljebb két félévre érkeznek a fogadó országba, vagy diplomamobilitásban, mely egész képzéseket ölel fel (Berács et al., 2017, 57. o.).

Nem könnyű feladat rendet tenni a nemzetközi hallgatókhoz kapcsolódó fogalmi hálóban, ezért az Academic Cooperation Association két főbb tanulmányt készített a definiálás érdekében (Teichler, 2017). E tanulmányok arra a következtetésre jutottak, hogy hét főbb kérdés tisztázása szükséges a nemzetközi hallgatók meghatározásával kapcsolatban: különbséget kell tenni (1) hallgatói mobilitás, azaz külföldi hallgatók és külföldön tanulás; (2) befelé és kifelé irányuló mobilitás; (3) rövid és hosszú távú mobilitás; (4) vertikális és horizontális mobilitás; (5) tanulmányi célból történő és tanulmányokkal kapcsolatos mobilitás; valamint (6) a mobilitásnak nevezhető időintervallum küszöbértékek között, továbbá meg kell határozni, hogy (7) a mobilitás egy meghatározott időpontban történik, vagy a felsőoktatási képzés folyamán.

E tanulmány a Pécsi Tudományegyetem azon hallgatóit vizsgálja, akik a határon túlról érkeztek azzal a céllal, hogy Magyarországon szerezzék meg diplomájukat, teljes alap-, mester-, vagy PhD-képzésben vesznek részt, tehát legalább két évet töltenek az országban, nem magyar anyanyelvűek és nem rendelkeznek magyar állampolgársággal.

Nemzetközi hallgatók médiahasználatára

A nemzetközi hallgatók médiahasználati szokásainak leírása nem könnyű feladat, számos kutatás tett kísérletet az otthonuktól, családtagjaiktól távol élő diákok médiahasználati szokásainak feltérképezésére. A különböző felmérések más és más szempontrendszerrel helyeztek előtérbe a nemzetközi hallgatók és közösségi médiumok viszonyának vizsgálatát során.

Tevékenységek

Bizonyos megközelítések (Kim, Yum & Yoon, 2009; Junco, Heiberger & Loken, 2011; Lin et. al., 2011) azokra a tevékenységekre fókuszáltak, melyek a hallgatók mindennapi és akadémiai életben való eligazodásában kiemelt szerephez jutnak, mint például a tanulás, a fogadó ország kultúrájának és lakóinak megismerése vagy az egyetemi karrierjük egyengetése.

Kim, Yum és Yoon (2009) arra a következtetésre jutottak, hogy azok a kínai diákok, akiknek külföldi tanulmányai során meghatározó szerep jutott az internethasználat, jóval könnyebben építettek ki új kapcsolatokat az azonos külső országból érkező hallgatókkal, azonban ezen technológiák használatának elsődleges célja a tanulmányi követelmények teljesítése volt. Ehhez kapcsolódóan Junco, Heiberger és Loken (2011) úgy találták, hogy a Twitter-használat tudományos vitára ösztönözte a diákokat, és pozitív hatással volt a tanulók osztályzataira, elkötelezettségére és motivációjára. Azt is megjegyezte, hogy ez a környezet lehetővé teszi azoknak a diákoknak, akik kényelmetlenül érzik magukat a hagyományos tanteremben, hogy más formában kommunikáljanak egymással, és otthonos környezetben lépjenek kapcsolatba hallgatótársaikkal és oktatóikkal.

Ehhez a megközelítéshez kapcsolódik Junco (2012) kutatása, mely arra mutatott rá, hogy a vizsgálatban részt vevő diákok elsődlegesen nem is a szociális kapcsolatok kiépítése és fenntartása céljából használták a Facebo-

kot, hanem információk gyűjtésére és megosztására. **A tanulmány kitért arra is, hogy azok a hallgatók, akik a Facebookot többnyire információmegosztásra és -gyűjtésre használták, magasabb osztályzatot kaptak, mint azok, akik inkább szocializációra.**

Lin és munkatársai (2012) elsősorban a Facebook használatának eredményeire összpontosítottak ázsiai nemzetközi hallgatók amerikai tanulmányai során. A kutatás alapján a Facebook használata hozzájárult ahhoz, hogy a diákok társadalmilag és kulturálisan új környezetük részeivé váljanak. Azoknak a diákoknak, akik kapcsolatba léptek amerikai barátaikkal a Facebookon, könnyebb dolguk volt az amerikai társadalomban való eligazodás során. DeAndrea és munkatársai (2002) arra is rájöttek, hogy a közösségi hálózatok használatával szerzett szociális támogatás lehetővé tette az új hallgatók számára, hogy sikeresen eligazodjanak az akadémiai szférában is. Valenzuela, Park és Kee (2009) tanulmányából az is kiderült, hogy bizonyos Facebook-csoportok lehetővé tették a diákok számára a civil és politikai szerepvállalást.

Funkciók

Az imént ismertetett tevékenységek azonban önmagukban kevésbé értelmezhetők egy médiahasználati stratégia részeként; olyan faktorokat is érdemes figyelembe venni, mint a médiahasználat funkciója, célja, motivációja, vagy éppen a hallgatókat körülvevő kommunikációs háló.

Sleeman és munkatársai 2016-os tanulmányának az volt a célja, hogy a nemzetközi hallgatók médiahasználatával foglalkozó kutatásokban megjelenő főbb irányvonalakat rendszerezze. Sleeman alapvetően a hétköznapi tevékenységeken túlmutató, nagyobb kategóriák létrehozására törekedett, így azt vizsgálta, milyen funkciókkal ruházzák fel a hallgatók a közösségi médiumokat. Sleeman arra a következtetésre jutott, hogy a közösségi média használata a nemzetközi hallgatók körében három főbb funkció köré összpontosul: (1) összeköt, (2) elszigetel, (3) egy különleges, adott felhasználói csoportra jellemző médiahasználati stratégiák által támogatott hibrid teret hoz létre. Összeköt, azaz hidat képez mind az otthon maradottakkal, mind pedig a fogadó ország lakóival. Ugyanakkor izolálhat is, főleg azokban az esetekben, mikor a fogadó országban egy adott származási ország lakói nagyobb csoportot képeznek. Ilyenkor a megérkező hallgatók gyakran nem keresik a kapcsolatot a fogadó

ország lakóival – legyen ennek oka a biztonságérzet vagy kényelmi szempontok –, hanem inkább a saját közösségükhöz, idősebb diákokhoz, a csoport tapasztaltabb tagjaihoz fordulnak segítségért. Előfordulhat azonban az is, hogy a médiumok segítségével különböző hibrid tereteket hoznak létre, melyekben a hagyományos kulturális gyakorlatok, nyelvhasználati szokások, vallásgyakorlás újraértelmeződnek.

A szociális kapcsolatok jellege

Sleeman (2016) kategóriarendszerével számos ponton egybevágh az a megközelítés, mely a nemzetközi hallgatók szociális hálóját helyezi a középpontba. Hogy a médiahasználatban mely funkció válik meghatározóvá, jelentősen függ a diákok kommunikációs hálózataitól. Seo és munkatársai (2016) a nemzetközi hallgatók által létrehozott hálózatokat három típusba sorolják: (1) monokulturális, (2) bikulturális, valamint (3) multinacionális kapcsolatok. Egy-egy kategória természetesen nem zárja ki más jellegű kapcsolatok meglétét, csak a hallgató kommunikációs hálóiban domináns kapcsolatokat írja le. A monokulturális hálózatokat az azonos küldő országból érkező diákok, a bikulturális hálózatokat a fogadó ország lakói, a multinacionális hálózatokat pedig más nemzetek hallgatói határozzák meg. Ezek a kapcsolatok jelentősen befolyásolhatják a médiahasználati funkciókat, hiszen például azoknál a diákoknál, akiknek hálóiban a monokulturális kapcsolatok dominálnak, előfordulhat az a tendencia, hogy habár a közösségi média összeköt a származási ország lakóival, mégis elszigetel a fogadó kultúrától. Ez utóbbi tendencia volt megfigyelhető a következőkben ismertetett kutatásban, ahol a kommunikáció sikertelenségéhez nagy mértékben hozzájárult az is, hogy a hallgatók és a fogadó intézmények által használt médiumok eltérőek voltak.

A PTE-n bevezetett intézkedések

A Pécsi Tudományegyetem 2021 márciusában szintén szigorú intézkedéseket hozott a társas érintkezések számának csökkentése érdekében. Az egyetem, a könyvtárak látogatása tilossá vált, ez alól csak a PhD-hallgatók és az oktatók mentesültek, a kollégiumokat pedig alig néhány nap leforgása alatt kellett elhagyniuk az ott lakóknak. A személyes ügyintézés szünetelt, a diákok helyzetét megkönnyítve, néhány dokumentum érvényessége automatikusan meghosszabbodott. Sor került a távoktatás bevezetésére, a szakmai gyakorlatokat felfüggesztették,

ezzel egyidejűleg a vizsgák is az online térbe helyeződtek át, a nyelvvizsgaidőpontokat eltörölték, a hallgatók pedig később mentességet kaptak a nyelvvizsga bemutatása mint diplomakiállítási feltétel alól.

Számos, külföldi állampolgárokat érintő korlátozás a magyar kormány intézkedéseivel összhangban történt. Az ország területére kizárólag magyar állampolgárok léphettek be, valamint azok a magyarok – köztük a PTE hallgatói is, akik Olaszországból, Kínából, Dél-Koreából, Iránból vagy Izraelből érkeztek haza –, hatósági házi karanténba kerültek, akkor is, ha tünetmentesek voltak. A PTE Operatív Stáb egyhangúan jóváhagyta, hogy a külföldi hallgatók részére a PTE Foglalkozás-egészségügyi és Munkahigiénés Központja térítésmentesen biztosítja és ajánlja az alapellátási tevékenységekhez kapcsolódó (azaz a háziorvosi) szolgáltatásait a veszélyhelyzet időtartama alatt. A Stipendium Hungaricum ösztöndíjas hallgatók hazautazásának következményeiről pedig angol nyelvű tájékoztató anyagot adott ki az egyetem.

A korlátozások következményei

Mivel a Covid-19 okozta járvány mindannyiunk életébe számos átmeneti és maradandó változást hozott, a

nemzetközi szakirodalom is részletesen foglalkozott a külföldön tartózkodó diákok megváltozott élethelyzetével. Fisher és Whatley (2020) arra tett kísérletet, hogy meghatározza azokat a főbb nehézségeket, melyek a járvány terjedésével és annak lelassítása érdekében bevezetett korlátozások következtében jelentek meg. A hallgatókkal végzett kérdőíves kutatás során kilenc problémakört azonosítottak. A határok lezárásával a (1) mobilitás szinte teljesen megszűnt, a külföldi állampolgársággal rendelkező hallgatóknak lehetetlenné vált a ki- és belépés az országba. Ha a hallgatók úgy döntöttek, hogy a fogadó országban maradnak, az előzőekből adódóan számos (2) adminisztrációs problémával kellett szembenézniük. A hivatalok, konzulátusok vagy teljesen bezártak, vagy csak rövidített munkaidővel, kevesebb ügyintézővel folytatták működésüket telefonon, illetve online, azonban a telefonos ügyintézés sem volt feltétlenül zökkenőmentes, előfordult, hogy a diákok (3) nyelvi akadályokba ütköztek. A kollégiumok bezárásával számos hallgató (4) lakhatása vált bizonytalanná, így előfordult, hogy más alternatívát kellett találniuk, ha az országban akartak maradni. A lakbér fizetése azonban egyes hallgatóknak komoly problémát okozott, ugyanis a lezárások következtében sokan,

akik az egyetem alkalmazásában álltak, (5) elveszítették munkahelyüket, de voltak olyanok is, akiket a szülők munkájának elvesztése, és ezáltal az otthonról érkező támogatás megszűnése viselt meg. A járvány kezdeti időszakának zűrzavarában szinte minden országban (6) kommunikációs nehézségek jelentkeztek, mind a diákok és az egyetemek, mind pedig az egyetemek és a kormányok között. A kommunikációs nehézséget alapvetően a járványhelyzet váratlan kitörése, az információ és az előzetes tapasztalatok hiánya okozta, azonban az oktatási intézményekben az (7) online oktatásra való átállás sem működött gördülékenyen. A kijárási tilalmak, az állandó (8) bizonytalanságérzet, hogy mikor várható egy következő hullám és az majd milyen erősen sújtja a társadalmat, ezek milyen következményekkel járhatnak az egyén szabadságának korlátozása terén, vagy a megfertőződéstől való félelem sokaknál a (9) mentális egészség romlásához vezetett.

Kutatási módszerek

Kutatásomban arra kerestem a választ, hogy a Pécsi Tudományegyetem nemzetközi hallgatói miként élték meg 2020 márciusában a koronavírus-járvány első hullámát, pontosabban milyen problémákkal szembesültek és hogyan tudtak felülkerekedni a mindennapi életben jelentkező nehézségeken egy olyan kisvárosban, mint amilyen Pécs.

2021 májusában 220 PTE-s nemzetközi hallgató megkérdezésével zajlott az online felmérés. A megkérdezettek átlagéletkora 24 év volt, többségük (57%) nő és átlagban két éve tartózkodtak Magyarországon, közel 80%-uk pedig saját albérlettel rendelkezett. A hallgatók nagyjából fele (45%) alapképzésben tanult, egyharmaduk (33%) a mesterképzését végezte, 22%-uk pedig doktori tanulmányokat folytatott. A válaszadók a PTE összes karáról (Általános Orvostudományi Kar, Közgazdaságtudományi Kar, Egészségtudományi Kar, Műszaki és Informatikai Kar, Természettudományi Kar, Bölcsészeti és Társadalomtudományi Kar, Állam- és Jogtudományi Kar, Gyógyszerésztudományi Kar, Művészeti Kar, Kultúraturtudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési kar) képviseltették magukat. A kérdőív első részének

fókuszában Fisher és Whatley (2020) kategóriáit alapul véve a nemzetközi hallgatókat érintő problémák álltak, a második blokk pedig az ezen problémák megoldására irányuló stratégiákra összpontosított – különös figyelemmel a médiahasználatra.

Kutatási eredmények – social media mint hid

Az online kérdőívre adott válaszok alapján hét főbb nemzetközi hallgatókat érintő nehézséget azonosítottam: érzelmi labilitás, mentális problémák (64,3%); online oktatás (53,8%); hazautazás a küldő országba és visszatérés Magyarországra (49,3%); adminisztráció (27,1%); pénzügyi bizonytalanság (26,7%); munkanélküliség (14%); rasszizmus (6,8%); továbbá elenyésző mértékben megjelent még az egészséges életmód fenntartásának problémája, és ezzel összefüggően az este 8 óra utáni kijárási korlátozások bevezetése.

Az érzelmi bizonytalanság és a mentális problémák kiemelt helye nem volt meglepő; a járvány első hulláma nem csak Magyarországon, de globálisan is rendkívül komoly aggodalmakra adott okot. Hazánkban és világszerte is jelentős növekedést mutatott az öngyilkosságok száma, mely egyrészt az egészségügyi szolgáltatások korlátozásának, másrészt a társadalmi távolságtartásra vonatkozó intézkedések bevezetésének hatásaként tudható be (13).

A nemzetközi hallgatók gyakran arról számoltak be, hogy az online oktatás következtében jól megszokott mindennapi rutinjuk alapjaiban változott meg:

The duration was so long that my/people's mental health couldn't take it and the most annoying part was that the days were the same and the same every day. I spent so much more money in the pandemic because I used to order a lot because of the unfixed sleeping schedule and shops sometimes close before I have time to buy groceries so I had to order food most of the time. And the last point is my physical health was ruined because the only sport I could do is running and as I mentioned before I didn't have the time to do it sometimes because of the curfew.¹

¹ Olyan hosszú ideig tartott [az online oktatás/lockdown], hogy az én/emberek mentális egészsége nem bírta tovább. A legidegesítőbb rész pedig az volt, hogy minden egyes nap ugyanolyan. Nekem sokba került a pandémia, mivel sokat rendeltem online. Ez egyrészt a rendszertelen alvásnak, másrészt a boltok nyitvatartásának volt köszönhető. A fizikai egészségem is romlott, ugyanis az egyetlen sport, amit csinálhattam volna, a futás, azonban a kijárási korlátozások miatt gyakran nem maradt időm rá.

E bizonytalanság kialakulásában az online oktatás bevezetése, valamint ezzel kapcsolatban az egyetem kommunikációjának hiánya döntő szerepet játszott. A hallgatók tanulmányai kiszámíthatatlanná váltak, mivel nem kaptak megfelelő tájékoztatást a félévkezdésre, a jelenléti oktatás visszavezetésére, a vizsgák és a szemeszter teljesítésére, valamint a határátlépésre vonatkozóan.

The main problem with the pandemic and the school is the constant uncertainty. In Norway, Slovakia and other countries they informed students already in the start of the semester that everything would be online, so that the students had something to follow. The way Pécs and Hungary makes decisions in the last possible weeks makes it extremely hard for the students to plan and have any sense of security and accomplishment. We have to change both reading plans, exams and travels due to constant changes. This adds huge amounts of stress and insecurity on us, worsening our mental health.²

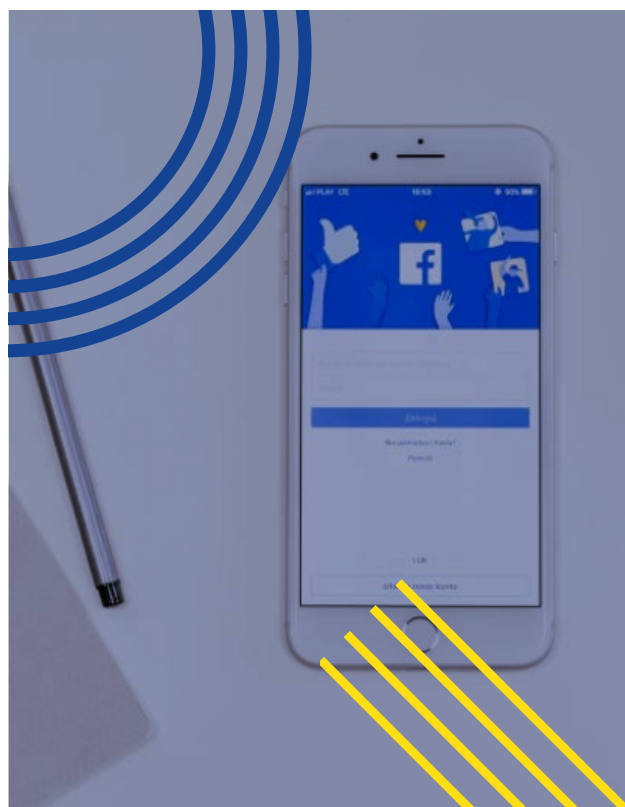
Az adminisztráció terén nem csak az EU-n kívülről érkező hallgatók szembesültek nehézségekkel a beutazás tekintetében. Mivel a legtöbb ország lezárta a határait, számos hallgatónak bizonytalanná vált a hazautazása. Másrészt, habár később tanulmányi céllal lehetővé vált az utazás, az esetleges vízumok és tartózkodási engedélyek intézése sem működött zökkenőmentesen, melynek legfőbb okát az ügyintézők nem megfelelő angoltudása, valamint a hallgatók magyar nyelvi ismereteinek hiánya képezte.

It is a very hard experience to be in a pandemic in a foreign country where you don't speak the language.³

A hallgatók kérdőívre adott válaszai azt mutatják, hogy az imént ismertetett problémák megoldásában jelentős szerephez jutott a közösségi média-használat. Habár a lezárásokkal kapcsolatos gondolatok elterelésének elsődleges módszerét a zene (57%) jelentette, a hallgatók több mint fele (55%) a közösségi médiához fordult. Kimagasló volt még továbbá azon hallgatók aránya, akik a főzést (50,7%), sportot (43,9%) játékot (28,1%), valamint a kirándulást (22,1%) választották. Nem szabad azonban

figyelmen kívül hagyni azt az aspektust, hogy az imént említett tevékenységek (vagy azokkal kapcsolatos elfoglaltságok) jelentős része (például zene, főzővideók, játék) online is végezhető. Ha megvizsgáljuk a hallgatók által preferált médiumokat (YouTube 85,1%, Instagram 81,4%, WhatsApp 75,5%, Facebook 62,8%, MS Teams 63,8%, Messenger 45,7%), feltűnik, hogy a Magyarországon igen nagy népszerűségnek örvendő chatalkalmazás, a Messenger csak a hatodik helyet foglalja el a népszerűségi listán (L4).

2016-ban Sleeman és munkatársai nemzetközi hallgatók médiahasználatával foglalkozó kutatásokat rendszerezett, hogy megvizsgálja, milyen funkciókkal ruházzák fel a hallgatók a közösségi médiumokat. Sleeman arra a következtetésre jutott, hogy a közösségi média használata a nemzetközi hallgatók körében három különböző funkciót láthat el: (1) összeköt; (2) elszigetel; (3) egy különleges, adott csoportra jellegzetes médiahasználati stratégiák által támogatott hibrid teret hoz létre. Seo és munkatársai (2016) a nemzetközi hallgatók által létrehozott hálózatokat

² A legfőbb probléma az iskolával és a pandémiával kapcsolatban az állandó kiszámíthatatlanság. Más országokban, pl. Norvégiában vagy Szlovákiában már a szemeszter elején értesítették a hallgatókat, hogy a félév online indul, és így ők tudtak tervezni. Pécsen, Magyarországon minden döntést az utolsó hetekben hoztak meg, és ez rendkívül meglepettette azt, hogy a hallgatók tervezni tudjanak, mindazonáltal ellehetetlenítette biztonságérzetüket és sikerélményüket. Mind az olvasási terveken, mind a vizsgákon, mind az utazásokon változtatnunk kellett az állandó változások miatt. Ez hatalmas mennyiségű stresszt és bizonytalanságot okozott nekünk, ami rontotta mentális egészségünket.

³ Elég rossz élmény egy országban átvészelnél egy világjárványt, melynek nem beszéled a nyelvét.

három típusba sorolják: (1) monokulturális, (2) bikulturális, valamint (3) multinacionális kapcsolatok. Ha összevetjük a hallgatók preferenciáit, valamint Miller és Madianou (2011) elméletét alapul véve feltételezzük, hogy az azonos országból érkező hallgatók azonos, vagy legalábbis hasonló médiahasználati stratégiákkal rendelkeznek, majd ezt összehasonlítjuk a magyar preferenciákkal, arra a következtetésre juthatunk, hogy a hallgatók a mono-, esetleg multikulturális hálózataikat részesítették előnyben a lezárások alatt, és kevés kapcsolattal rendelkeztek mind a magyar hallgatók, mind pedig az egyetem irányában. Ennek okai abban is kereshetők, hogy az intézmény nem feltétlenül rendelkezik megfelelő információkkal a nemzetközi hallgatók kommunikációs hálózataival, valamint médiahasználati preferenciáival kapcsolatban, mely hiányosságoknak hangot is adtak a kérdőív kitöltése során:

*The delayed covid news from the university, the increase in bureaucracy (since email and telephone answers do not work in Pécs), and the difficulty of finding English-speaking people to solve academic and official problems are the main problems that we as students is facing during the pandemic.*⁴

Következtetések

A világvárvány mindannyiunk számára olyan kihívásokat hozott, melyekkel korábban még nem szembesültünk. A kormányoknak, az egészségügyi szakembereknek és a különböző intézményeknek egyik napról a másikra kellett a válsághelyzetben olyan intézkedéseket meghozniuk, melyekről a döntés előzetes tapasztalatok és információk hiányában gyakran rendkívül bonyolultnak mutatkoztak. Habár a járvány az elmúlt másfél év alatt szinte a mindennapi életünk részévé vált, a kezdeti időszakot a társadalom különböző csoportjai számos módon élték meg. Az otthonuktól, családjuktól távol élő emberek fokozottan kitettek voltak az újonnan kialakult helyzet

okozta nehézségekkel, és magukra maradtak a problémamegoldásban. E helyzetben az egyetemeknek kiemelt feladata a hallgatók bizonytalanságérzetének csökkentése, tájékoztatás és támogatás nyújtása. A kérdőívre adott válaszokból kiderült, habár a hallgatók rendelkeznek meghatározott kommunikációs hálókkal és stratégiákkal, ezek és az egyetem csatornái között elenyésző az átfedés. Hogy a jövőben hasonló helyzetekben eredményes kommunikáció alakuljon ki a felsőoktatási intézmények és hallgatók között, az egyetemeknek több figyelmet kell fordítaniuk hallgatóik médiahasználatára.

⁴ Hallgatóként elsősorban az egyetemtől érkező koronavírus-hírek késedelmes kommunikációja, a bürokrácia megnövekedése (mivel Pécsen nem működik az e-mail és telefonhívás), valamint az angolul beszélő emberek megtalálása okozott problémát a tanulmányi és hivatali problémák intézése során.

Felhasznált irodalom

Árvai, P. (2019). A nemzetközi hallgatói bázis változása a Pécsi Tudományegyetemen a 2014/15–2017/18-as tanévek között. PTE Kapcsolati és Nemzetköziesítési Igazgatóság. [kézirat]

Berács J., Derényi A., Kádár-Csoboth P., Kováts G., Polónyi I. & Temesi J. (2017). *Magyar Felsőoktatás 2016. Stratégiai helyzetértékelés*. Budapest, HU: Budapesti Corvinus Egyetem Nemzetközi Felsőoktatási Kutatások Központja. http://nfkk.uni-corvinus.hu/fileadmin/user_upload/hu/kutatokozpontok/NFKK/konferencia2015jan-MF2014/Magyar_Felsooktatas_2016.pdf (Letöltés dátuma: 2019. 01. 10.)

DeAndrea, D. C., Ellison, N. B., LaRose, R., Steinfield, C. & Fiore, A. (2012). Serious Social Media: On the Use of Social Media for Improving Students' Adjustment to College. *The Internet and Higher Education*, 15(1), 15–23.

Fischer, H. & Whatley M. (2020). *COVID-19 Impact Research Brief: International Students At Community Colleges*. <https://www.nafsa.org/professional-resources/browse-by-interest/covid-19-impact-research-brief-international-students> (Letöltés dátuma: 2022. 02. 10.)

Junco, R. (2012). The Relationship between Frequency of Facebook Use, Participation in Facebook Activities and Student Engagement, *Computers & Education*, 58(1), 162–171.

Junco, R., Heiberger, G. & Loken, E. (2011). The Effect of Twitter on College Student Engagement and Grades. *Journal of Computer Assisted Learning*, 27, 119–132.

Kim, K.H., Yun, H. & Yoon, Y. (2009). The Internet as a Facilitator of Cultural Hybridization and Interpersonal Relationship Management for Asian International Students in South Korea, *Asian Journal of Communication*, 19(2), 152–169.

Lin J-H, P.W., Kim M., Kim S.Y. & LaRose R. (2012). Social Networking and Adjustments among International Students. *New Media & Society*, 14, 421–440.

Miller, D. & Madianou, M. (2011). *Migration and New Media Transnational Families and Polymedia*. London, UK: Routledge.

Seo, H., Ren-Whei, Ebrahim, H. & Alda, J. (2016). International Students' Social Media Use and Social Adjustment. *Peer-Reviewed Journal on the Internet*, 21(11). <https://firstmonday.org/ojs/index.php/fm/article/view/6880/5646> (Letöltés dátuma: 2019. 12. 02.)

Sleeman, J., Lang, C. & Lemon, N. (2020). Social Media Challenges and Affordances for International Students: Bridges, Boundaries and Hybrid Spaces. *Journal of Studies in International Education*, 20, 391–415.

Teichler, U. (2017). Internationalisation Trends in Higher Education and the Changing Role of International Student Mobility. *Journal of International Mobility*, 1, 177–216.

Yang, J. P., Nhan, E. R. & Tung, E. L. (2021). COVID-19 Anti-Asian racism and Race-based Stress: A Phenomenological Qualitative Media Analysis. *Psychological Trauma: Theory, Research, Practice and Policy*. <https://doi.org/10.1037/tra0001131> (Letöltés dátuma: 2022. 02. 10.)

Ho, J. (2021). Anti-Asian Racism, Black Lives Matter and COVID-19, *Japan Forum*, 33(1), 148–159.

Park, N., Kee, K. F. & Valenzuela, S. (2009). Is There Social Capital in a Social Network Site? Facebook Use and College Students' Life Satisfaction, Trust and Participation, *Journal of Computer-Mediated Communication*, 14(4). 875–901.

További források

(1) Iráni diákok – Fontos, hogy az egyetemek és a hallgatók is betartsák az előírásokat!

<https://koronavirus.gov.hu/cikkek/irani-diakok-fontos-hogy-az-egyetemek-es-hallgatok-betartsak-az-eloirasokat> (Letöltés dátuma: 2021. 10. 16.)

(2) Kiutasítottak két iráni egyetemistát, akik megszegtek a karantént és agresszíven viselkedtek az ápolókkal

<https://koronavirus.gov.hu/cikkek/kiutasitottak-ke-irani-egyetemistat-akik-megszegtek-karantent-es-agressziven-viselkedtek-az> (Letöltés dátuma: 2021. 10. 16.)

(3) Nagyot ugrott az öngyilkosságok száma Magyarországon

<https://24.hu/belfold/2021/09/13/ongyilkosság-statisztika-pszichia-tria-koronavirus/> (Letöltés dátuma: 2021. 10. 16.)

(4) Magyarországi médiahasználattal kapcsolatos statisztika

https://www.statista.com/topics/6592/social-media-usage-in-hungary/#dossierSummary__chapter1 (Letöltés dátuma: 2019. 10. 17.)